

Υπόθεση C-345/09

J. A. van Delft κ.λπ.

κατά

College voor zorgverzekeringen

(αίτηση του Centrale Raad van Beroep
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Κοινωνική ασφάλιση — Κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 — Τίτλος III, κεφάλαιο 1 — Άρθρα 28, 28α και 33 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 574/72 — Άρθρο 29 — Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων — Άρθρα 21 ΣΛΕΕ και 45 ΣΛΕΕ — Παροχές ασφαλίσεως ασθενείας — Δικαιούχοι συντάξεως λόγω γήρατος ή λόγω ανικανότητας προς εργασία — Κατοικία σε άλλο κράτος μέλος πλην του κράτους μέλους που οφείλει τη σύνταξη — Χορήγηση παροχών σε είδος στο κράτος μέλος της κατοικίας με επιβάρυνση του κράτους που οφείλει τη σύνταξη — Μη εγγραφή στο κράτος της κατοικίας — Υποχρέωση καταβολής εισφορών στο κράτος που οφείλει τη σύνταξη — Τροποποίηση της εθνικής νομοθεσίας του κράτους που οφείλει τη σύνταξη — Συνέχιση της ασφάλισης ασθενείας — Διαφορετική μεταχείριση μεταξύ κατοίκων ημεδαπής και κατοίκων αλλοδαπής»

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα N. Jääskinen της 15ης Ιουλίου 2010 . . . I - 9883

Απόφαση του Δικαστηρίου (δεύτερο τμήμα) της 14ης Οκτωβρίου 2010 . . . I - 9912

Περίληψη της αποφάσεως

1. *Κοινωνική ασφάλιση των διακινουμένων εργαζομένων — Εφαρμοστέα νομοθεσία — Δεσμευτικός χαρακτήρας των κανόνων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου — Υγειονομική ασφάλιση — Δικαιούχοι συντάξεων οφειλομένων δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτος κατοικίας*
(Κανονισμοί του Συμβουλίου 1408/71, άρθρο 28 και 28α, και 574/72, άρθρο 29)

2. *Κοινωνική ασφάλιση των διακινουμένων εργαζομένων — Υγειονομική ασφάλιση — Δικαιούχοι συντάξεων οφειλομένων δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτος κατοικίας*
(Κανονισμοί του Συμβουλίου 1408/71, άρθρο 28 και 28α, και 574/72, άρθρο 29)
3. *Ιθαγένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και ελεύθερης διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών — Κοινωνική ασφάλιση των διακινούμενων εργαζομένων — Δικαιούχοι συντάξεων οφειλομένων δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτος κατοικίας*
(Άρθρο 21 ΣΛΕΕ· κανονισμός του Συμβουλίου 1408/71)

1. Δεδομένου ότι οι κανόνες σύγκρουσης που προβλέπει ο κανονισμός 1408/71, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 1992/2006, επιβάλλονται κατά τρόπο δεσμευτικό στα κράτη μέλη, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι ασφαλισμένοι που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων αυτών μπορούν να αντιπαρέλθουν τις συνέπειές τους, επιλέγοντας να εξαιρεθούν από αυτούς. Συγκεκριμένα, η εφαρμογή του συστήματος προσδιορισμού του εφαρμοστέου δικαίου που καθιερώνει ο κανονισμός 1408/71 δεν εξαρτάται από την αντικειμενική κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο ενδιαφερόμενος εργαζόμενος. Τα άρθρα 28 και 28α του εν λόγω κανονισμού δεν παρέχουν, όπως προκύπτει από το γράμμα τους, κανένα δικαίωμα επιλογής στους δικαιούχους συμβάσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις αυτές. Εφόσον ο δικαιούχος οφειλόμενης δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους συντάξεως εμπίπτει στην αντικειμενική κατάσταση που περιγράφουν

τα συγκεκριμένα άρθρα, ο κανόνας συγκρούσεως που διαλαμβάνουν οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται σε αυτόν, χωρίς να μπορεί να παραιτηθεί σχετικώς μέσω της μη εγγραφής του κατά το άρθρο 29 του κανονισμού 574/72, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους της κατοικίας του. Συνεπώς, τα άρθρα 28 και 28α του κανονισμού 1408/71 είναι διατάξεις δεσμευτικού χαρακτήρα ως προς τους ασφαλισμένους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής τους.

Η εγγραφή στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους της κατοικίας που προβλέπει το άρθρο 29 του κανονισμού 574/72, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, συνιστά αποκλειστικώς

διοικητική διατύπωση, η εκπλήρωση της οποίας είναι αναγκαία, για να διασφαλιστεί πράγματι η χορήγηση των παροχών σε είδος στο κράτος αυτό δυνάμει των άρθρων 28 και 28α του κανονισμού 1408/71. Συναφώς, εκδίδοντας το έντυπο E 121, ο αρμόδιος φορέας κράτους μέλους δηλώνει απλώς και μόνον ότι ο οικείος ασφαλισμένος έχει δικαίωμα επί παροχών σε είδος δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους αυτού, εφόσον κατοικεί εκεί. Δεδομένου ότι τέτοιο έντυπο είναι αμιγώς δηλωτικού χαρακτήρα, η προσκόμισή του στον αρμόδιο φορέα κράτους μέλους για την εγγραφή του οικείου ασφαλισμένου στο τελευταίο δεν μπορεί, συνεπώς, να αποτελεί προϋπόθεση γενέσεως των δικαιωμάτων σε παροχές σε αυτό το κράτος μέλος.

Υπ' αυτές τις συνθήκες, εφόσον οι δικαιούχοι συντάξεως που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 28 και 28α του κανονισμού 1408/71 δεν μπορούν, δεδομένου του υποχρεωτικού χαρακτήρα του συστήματος που θεσπίζουν οι διατάξεις αυτές, να επιλέξουν να παραιτηθούν από το δικαίωμα επί παροχών σε είδος στο κράτος μέλος της κατοικίας τους, μέσω της μη εγγραφής τους στον αρμόδιο φορέα του οικείου κράτους μέλους, η μη εγγραφή δεν μπορεί να συνεπάγεται την απαλλαγή τους από την καταβολή εισφορών στο κράτος μέλος που οφείλει τη σύνταξη ή πρόσοδό τους, καθώς εξακολουθούν, εν πάση περιπτώσει, να βαρύνουν το τελευταίο αυτό κράτος μέλος, χωρίς να είναι δυνατή η εξαίρεσή τους από το σύστημα που προβλέπει ο εν λόγω κανονισμός.

Ασφαλώς, ελλείπει εγγραφής στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους κατοικίας ο ασφαλισμένος δεν μπορεί να λάβει πράγματι τις εν λόγω παροχές στο κράτος αυτό και, επομένως, δεν συνεπάγεται καμία δαπάνη την οποία οφείλει να αποδώσει το κράτος μέλος που οφείλει τη σύνταξη ή πρόσοδό του στο κράτος μέλος της κατοικίας του κατά το άρθρο 36 του κανονισμού 1408/71, ερμηνευόμενο σε συνδυασμό με το άρθρο 95 του κανονισμού 574/72. Τέτοιου είδους περίπτωση ουδώς επηρεάζει την ύπαρξη του δικαιώματος επί των παροχών αυτών, και, επομένως, τη συνακόλουθη υποχρέωση καταβολής στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους, βάσει της νομοθεσίας του οποίου υψίσταται τέτοιο δικαίωμα, των εισφορών που οφείλονται ως αντιστάθμισμα του κινδύνου που φέρει αυτό δυνάμει των διατάξεων του κανονισμού 1408/71. Τέτοιου είδους υποχρέωση καταβολής εισφορών λόγω της υπάρξεως δικαιώματος επί παροχών, ακόμη και σε περίπτωση μη πραγματικής λήψεως των παροχών αυτών, είναι εγγενής με την αρχή της αλληλεγγύης που διέπει τα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφαλίσεως, καθόσον, ελλείπει τέτοιου είδους υποχρέωσης, οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούσαν να αναμένουν να επέλθει ο κίνδυνος πριν συμβάλλουν στη χρηματοδότηση του συστήματος αυτού.

(βλ. σκέψεις 52, 57, 61-65, 72-75)

2. Τα άρθρα 28, 28α και 33 του κανονισμού 1408/71, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 1992/2206, ερμηνευόμενα σε συνδυασμό με το άρθρο 29 του κανονισμού 574/72, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, όπως

τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 311/2007, έχουν την έννοια ότι δεν αποκλείουν ρύθμιση κράτους μέλους που προβλέπει ότι όσοι δικαιούνται σύνταξη δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους και κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος, όπου δικαιούνται, κατ' εφαρμογή των εν λόγω άρθρων 28 και 28α του κανονισμού 1408/71, παροχές ασθενοίας σε είδος που χορηγεί ο αρμόδιος φορέας του συγκεκριμένου κράτους μέλους, οφείλουν να καταβάλλουν, υπό μορφή παρακρατήσεως από την εν λόγω σύνταξη, εισφορά για τις εν λόγω παροχές, ακόμη και στην περίπτωση που δεν είναι εγγεγραμμένοι στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους της κατοικίας τους.

28 και 28α του κανονισμού 1408/71, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 1992/2006, παροχές ασθενοίας σε είδος, τις οποίες χορηγεί ο αρμόδιος φορέας του συγκεκριμένου κράτους μέλους, υποχρεούνται να καταβάλλουν, υπό μορφή παρακρατήσεως από τη σύνταξη, εισφορά για τις παροχές αυτές, ακόμη και σε περίπτωση που δεν έχουν εγγραφεί στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους της κατοικίας τους.

(βλ. σκέψη 80, διατακτ. 1)

Αντιθέτως, το άρθρο 21 ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι αποκλείει νομοθετική ρύθμιση κράτους μέλους καθόσον συνεπάγεται, πράγμα το οποίο απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ελέγξει, αδικαιολόγητη διαφορετική μεταχείριση των κατοίκων ημεδαπής και των κατοίκων αλλοδαπής όσον αφορά τη συνέχιση της παροχής καθολικής προστασίας έναντι του κινδύνου ασθενοίας στο πλαίσιο ασφαλιστικών συμβάσεων που είχαν συναφθεί πριν τη θέση σε ισχύ της νομοθετικής αυτής ρυθμίσεως.

3. Το άρθρο 21 ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι δεν αποκλείει νομοθετική ρύθμιση κράτους μέλους που προβλέπει ότι όσοι δικαιούνται σύνταξη δυνάμει της νομοθεσίας του εν λόγω κράτους μέλους και κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος, όπου δικαιούνται, κατ' εφαρμογή των άρθρων

(βλ. σκέψεις 130-131, διατακτ. 2)